

Číslo
18
2014 - 2015

40. ročník

Jeseníček

Velký rej čarodějnic byl letos ohlášen na sobotu **2. 5. 2015**. Toho dne se na nádvoří Základní školy a mateřské školy Jesenice sešly všechny

čarodějnice z města i blízkého okolí, aby se připravily k „odletu“ na Drahouš. Ještě předtím se však společně vyfotily. Pestrý průvod pak vyrazil v čele s bubeníkem, který bubnováním dotvářel pohodovou atmosféru sobotního odpoledne.

2015

Na Drahouši si každý mohl opět buřt a zúčastnit se soutěží, například židličkované, skákání v pytli, srážení plechovek a dalších. Nad soutěžemi bděly paní učitelka Lacinová, paní vychovatelka Vodrážková s dcerou Radkou, Lenka Krejzová a Martina Karbanová, které nás odměňovaly bonbóny. Následovalo vystoupení šermířů, upálení čarodějnice a nakonec diskotéka. Celý den jsme si všichni krásně užili!

MLADÝ ZAHŘÁDKÁŘ 2015

Žáci základních škol si mohli vyzkoušet své znalosti v 28. ročníku soutěže Mladý zahrádkář, která se konala v Domě dětí a mládeže Rakovník ve středu **6. května 2015**. Jedná se o soutěž pro všechny mladé, kteří rádi zahradničí, jak již název prozrazuje.

Do Rakovníka s námi cestovala paní učitelka Lacinová. Soutěžilo se v rozpoznávání rostlin a semínek a vědomostním testu. Mám-li být upřímná, nebylo to jednoduché! A tak jsme s velkým napětím čekali na vyhlášení výsledků:

KATEGORIE A

JMÉNO	TŘÍDA	TEST	POZNÁVAČKA	BODY	MÍSTO
Julie Rácová	VI.	30	10,5	40,5	7. – 9.
Veronika Honzíková	VI.	23	6	29	21.
Veronika Končková	VI.	22	6	28	22. – 23.
Vojtěch Lacina	IV.	21	2,5	23,5	29. – 30.
Jaroslav Lazar	IV.	21	2,5	23,5	29. – 30.
Markéta Laubrová	IV.	18	4,5	22,5	32.

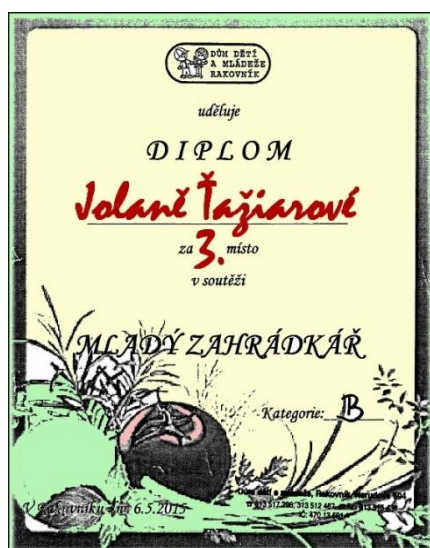
V kategorii A soutěžilo **32** žáků.

KATEGORIE B

JMÉNO	TŘÍDA	TEST	POZNÁVAČKA	BODY	MÍSTO
Jolana Ťažiarová	IX.	45	16	61	3.
Barbora Svatoňová	VIII.	42	13,5	55,5	6.
Miroslav Lisner	IX.	44	8,5	52,5	7.
Simona Šindlerová	VIII.	41	11	52	8.
Adéla Hronová	IX.	34	14,5	48,5	10. – 11.
Eva Konířová	VIII.	40	7	47	13.

V kategorii B soutěžilo **29** žáků.

Na krásném 3. místě se umístila Jolanka Ťažiarová z deváté třídy. V kategorii mladších žáků se nejlépe dařilo Julče Rácové ze šestky. I když počasí nebylo zrovna pěkné, den jsme si jako vždy užili.

KVĚTEN NA ZAHRADE

- * Prázdné záhony po ředkvičkách a raném salátu nenechte zahálet. Vysazujte předpěstovaná rajčata, papriku, okurky.
- * Po odkvětu jahodníků pod ně podestejte netkanou textilii. Jahody pak nehnijí při deštích a nemusíte se starat o plevel.
- * Uvažte rajčata k podpěrám.
- * Vyjednotte zeleninové záhony, jinak se kořinky rostlin propletou a při vytrhávání poškodíte i rostliny, jež mají na záhon zůstat.
- * Nezapomeňte na postřik růží proti mšicím.
- * Po „zmrzlých mužích“ vysejte na záhon semínka tykví.
- * Vysazujte bylinky předpěstované ze semen.
- * Pohnojte trávník.
- * Odstraňte falešné výhony stromů a keřů, které by hlavní rostlině odebíraly sílu.

Ve čtvrtek 7. května 2015 se tři žákyně 6. třídy zúčastnily společně s 5. třídou, paní učitelkou Knappovou a panem učitelem Konířem exkurze do Botanické zahrady Praha.

Sraz na nádraží jsme měli ráno v 6:25. Cestovali jsme do Rakovníka a po přestoupení do jiného vlaku dojeli až do Prahy. K vyhlášené botanické zahradě jsme se následně dopravili metrem a autobusem.

Prohlídka všech zajímavostí nám zabrala zhruba půlhodinku a potom jsme zamířili do obrovské Faty Morgany. Fata Morgana je tropický skleník, který se nachází mimo areál venkovních expozic. Tam se nám všem moc líbilo. Seznámili jsme se spoustou rostlin, které jsme ani neznali. Byly tam i masožravé rostliny! Nejvíce nás ale zaujali motýli. Většinou se jednalo o vzácné a ohrožené druhy, získané z faremních odchovů.

Po prohlídce Faty Morgany jsme přes severní pokladnu opět vstoupili do botanické zahrady. Viděli jsme mokřad s pulci, pivoňkovou louku, severoamerickou polopoušť a prérii,

DOKTOR MI ŘEKL, ŽE MÁM OSLABENÝ ORGANISMUS. TAK JSEM SE PTAL V LÉKÁRNĚ A NABÍDLI MI BETA KAROTEN. TEN JÁ ALE NECHCI, POČKÁM SI, AŽ BUDE PLNÁ VERZE.

lesní biotopy a japonskou zahradu.

Exkurze v Botanické zahradě Praha byla úspěšná a všichni si ji pochvalovali. Následoval krátký rozchod,

který většina dětí využila k občerstvení a odpočinku. Potom jsme se autobusem a metrem vydali k nádraží, počkali na vlak a stejnou cestou se vrátili domů. Jsem moc ráda, že jsem se tohoto krásného výletu zúčastnila.

Napsala Adéla Parpelová, VI. třída

MAXI VEČERNÍČEK

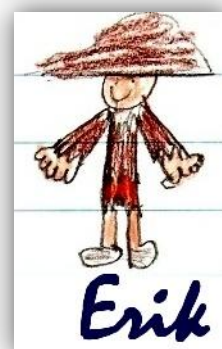
Dne 7. 5. 2015 se naše 2. třída vydala vlakem do Tylova divadla v Rakovníku na představení **MAXI-VEČERNÍČEK**, které pro diváky připravili žáci ZUŠ. Tento rok totiž slaví Večerníček 50 let od svého vzniku. Narodil se 2. ledna 1965. Autorem postavičky je Radek Pilař, tvůrce hudby je Ladislav Simon. Nejen to, ale také další zajímavosti jsme se dozvěděli o oblíbené postavičce, která nás provází již tak dlouhou dobu na obrazovkách televize.

Žáci ze Základní umělecké školy v Rakovníku nacvičili různá představení, týkající se postavičky Večerníčka. Představil se dokonce i sám Večerníček na jednodole, dále jsme viděli Boba a Bobka, Kanafáška, Rumcajse, Macha a Šebestovou a další.

Předvedlo se několik pěveckých sborů od nejmenších (KARKULEK a LOUPEŽNÍKŮ) po největší, které zazpívaly známé písně z večerníčků, a flétnové soubory, které zahrály zase oblíbené melodie, třeba z Pata a Mata nebo Příběhů z mechu a kapradí. Největší potlesk však sklidily dva minimuzikály: O ČERVENÉ KARKULCE a BUDULÍNEK.

Představení se nám moc líbilo a těšíme se na další, žáci 2. třídy.

DOUŠKA:

- Předchůdcem večerníčků byl pořad „Stříbrné zrcátko“, který se začal vysílat v roce 1963.
- Pozdrav "Dobry večer" a "Dobrou noc" namluvil tehdy šestiletý Michal Citavý, dnes spolumajitel a ředitel firmy zabývající se softwarem a komunikačními systémy.
- První barevné vysílání večerníčku začalo v roce 1973.
- Po animované postavě Večerníčkovi byla pojmenována planetka 33377 Večerníček, objevená 12. února 1999 astronomem Petrem Pravecem na observatoři Ondřejov.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ŽELEZNIČNÍCH MODELÁŘŮ V JESENICI

Den otevřených dveří Železničních modelářů v Jesenici připadl letos na víkend **9. – 10. května 2015**. Místem předváděcí akce byla opět budova „B“ Základní školy a mateřské školy Jesenice. Vše se připravovalo průběžně – od modulů po modely a elektroniku.

Se stavbou se začalo už v pátek 8. května 2015, kdy se mimochodem slavil státní svátek – Den vítězství. Práce zabraly celé dopoledne a část odpoledne, kdy se zapojovaly kabely, telefony, trať, DCC. Úplné kolejiště tvořily čtyři stanice – Petrov, Uhřice u Kyjova, Lhota a Jirkov s vlečkou ČSLA (Československá lidová armáda).

V sobotu 9. května dopoledne se čistily koleje, aby byl zajištěn bezproblémový provoz. Poté se začalo jezdit s vlaky. Odpoledne jsem se stal řídícím nádraží Jirkov a Petrov, kde jsem přijímal vlaky, posunoval je a posílal nazpátek. V sobotu jsme odjezdili tři grafikony.

V sobotu 9. května dopoledne se čistily koleje, aby byl zajištěn bezproblémový provoz. Poté se začalo jezdit s vlaky.

Neděle 10. května začala opět čištěním kolejí a rozjížděním vozidel. Tentokrát jsem se stal strojvedoucím vlaků. Na trati jich jezdila spousta – manipulačních, motorových osobních, rychlíků, ale i vozů z vlečky ČSLA. Odpoledne se pak započalo s demolicí modulů, která byla během tří hodin ukončena, a my jsme se mohli rozejít do svých domovů.

Napsal Roman Jaroš, IX. třída

ŠKOLNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISU

Turnaj ve stolním tenisu, jehož výsledky se započítávají do dlouhodobé **SOUTĚŽE O NEJAKTIVNĚJŠÍHO SPORTOVCE ŠKOLY**, rozehrало celkem 40 žáků. Ti se utkali ve 133 zápasech a my se v následujících tabulkách seznámíme s nejlepšími trojicemi z každé kategorie:

DÍVKY 1999 – 2001		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Adéla Churanová	18	1.
Aneta Deverová	18*	2.
Štěpánka Kougllová	16	3.

DÍVKY 2002 – 2004		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Adéla Parpelová	12	1.
Veronika Doležalová	10	2.
Julie Rácová	8	3.

CHLAPCI 1999 – 2001		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
David Kadeřábek	14	1.
Dominik Kolář	12	2.
Jakub Rampas	10	3.

CHLAPCI 2002 – 2004		
JMÉNO	BODY	MÍSTO
Josef Kougl	12	1.
Petr Koníř	10	2.
Jan Drábek	8	3.

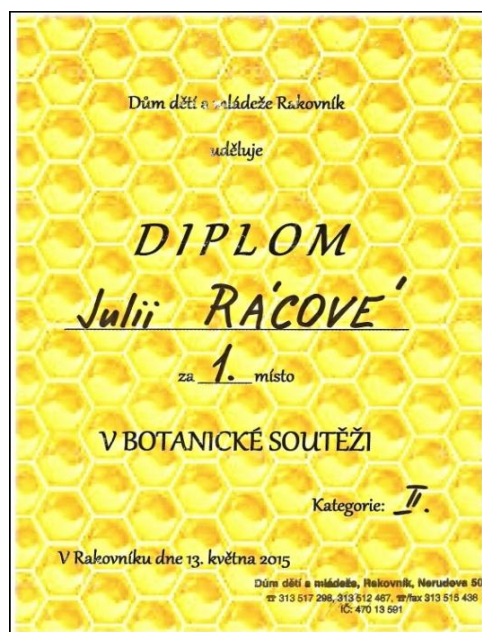
JARNÍ BOTANICKÁ SOUTĚŽ

Ve středu **13. května 2015** jsme společně s paní učitelkou Knappovou a Kátou Vanickou cestovali do Rakovníka na botanickou soutěž, tematicky zaměřenou na rostliny a včely.

Starší kategorie začínala po uvítání přednáškou o včelách, nejmladší kategorie si zatím zasoutěžila ve hře VČELKORISKUJ. Pak se žáci vydali na soutěžní trať s dvaceti otázkami. Snažili jsme se uplatnit své znalosti, což se nám podařilo, protože jsme ve II. a III. kategorii obsadili přední místa – viz tabulky.

Domů jsme se vraceli ve veselé náladě, vždyť jsme udělali radost sobě i paní učitelce Knappové.

Napsaly: Barča Svatoňová a Simča Šindlerová, VIII. tř.

KATEGORIE – I.		
JMÉNO	BODY	POŘ.
D. Dostál	13	4.
M. Krejza	10	10.-12.
T. Tran	9	13.-20.
M. Růžička	6	28.-30.
Soutěžilo 33 žáků.		

KATEGORIE – II.		
JMÉNO	BODY	POŘ.
J. Ráková	14	1.
V. Stibor	13++	2.
Končecová	12	5.-11.
D. Mottl	10	21.-25.
Doležalová	9	26.-31.
Soutěžilo 38 žáků.		

KATEGORIE – III.		
JMÉNO	BODY	POŘ.
A. Hronová	26+	1.
Ťaziarová	26	2.
Svatoňová	21	4.
Šindlerová	20	5.
Soutěžilo 29 žáků.		

OKRESNÍ KOLO PYTHAGORIÁDY

Ve středu **13. května 2015** odpoledne si dali dostaveníčko v Rakovníku úspěšní řešitelé školních kol matematické soutěže Pythagoriády. Okresní kolo začalo ve 14:00 hodin na 2. základní škole. Přestože jsem byl jediným reprezentantem naší školy, sešlo se nás nad záluďnými úlohami celkem 53, z toho 14 ze sedmé třídy. Na vypočítání 15 příkladů jsme 60 minut čistého času. Se ziskem devíti bodů jsem nakonec skončil ve svém ročníku na 3. – 5. místě, což není špatný výsledek. Stal jsem se tak úspěšným řešitelem i okresního kola.

Napsal Petr Koníř, VII. třída

VŠICHNI JSME TU DOMA

Ve čtvrtek **14. 5.** zhlédli žáci prvního stupně zajímavě pojatý program o Asii „Všichni jsme tu doma“, jehož cílem bylo představit hravou formou rozmanitost různých kultur. Program probíhal v tělocvičně školy a měl podobu povídání a soutěží. Děti se zábavnou formou dozvěděly o stravování, oblékání, bydlení a dalších zvyčích lidí v jiných zemích. Také si prohlédly písemnou dokumentaci, hudební nástroje a fotografie z cest a pobavily se na téma dorozumívání mezi národy. Program se dětem líbil a splnil jejich očekávání.

ATLETICKÉ ZÁVODY V RAKOVNÍKU I. STUPEŇ - CHLAPCI

3. ZŠ Rakovník, 20. 5. 2015

JMÉNO		50 m	DÁLKA	MÍČEK	1 500 m
Petr Pošta	II. třída	9,3 s (10. – 12.)	X	10,20 m (12. místo)	X
Petr Kadlec		10,4 s (24. místo)	X	X	X
Daniel Churan	III. třída	9,8 s (17. – 19.)	X	X	X
Matěj Mour		9,8 s (17. – 19.)	X	X	7:17,0 (12. místo)
Matyáš Finta		X	X	23,60 m (5. místo)	X
Denis Matějka	IV. třída	8,5 s (10. – 12.)	X	30,40 m (6. místo)	X
Roman Bešík		8,8 s (16. – 17.)	X	28,40 m (8. místo)	6:10,0 (3. místo)
Tomáš Spurný		9,2 s (22. místo)	X	X	X
Vojtěch Lacina		X	286 cm (19. místo)	X	7:30,0 (9. místo)
Jaroslav Lazar		X	X	X	6:43,0 (6. místo)

GEOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI JESENICKA

Poučné povídání o geologii Jesenicka vyslechli žáci deváté třídy ve středu **20. května 2015** v učebně přírodopisu. To mezi nás přišel RNDr. František Fediuk, geolog s mnohaletou praxí i mezinárodními zkušenostmi.

Svou přednášku začal otázkou, co je geologie a kdo je geolog. Následně nám vše vysvětlil a ukázal věci, které geolog potřebuje: kladívko, kompas, zápisník a pastelky. Právě pastelky jsme si všichni měli na hodinu přinést. Po ukázce předmětů nám pan Fediuk zadal první úkol - dostali jsme kyselinu chlorovodíkovou (tedy jen její 5% roztok) a dva kameny. Jeden z nich byl vápenec. Na každý kámen jsme kápli kyselinu a pozorovali případnou reakci. Kde reakce šumění proběhla, to byl vápenec. Dalším úkolem byla práce s mapou Jesenicka. Měli jsme si ji vybarvit podle vzoru, který pan Fediuk pověsil na tabuli. Třetí úkol se týkal hornin. Měli jsme k nim přiřadit cedulky se správnými názvy. Pan Fediuk naši práci zkontroloval a za odměnu nás obdaroval lízátky. Jeho přednáška byla pěkná a přínosná.

Napsal Roman Jaroš, IX. třída

22. 5. - MEZINÁRODNÍ DEN BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI

Mezinárodní den biologické rozmanitosti (International Day for Biological Diversity) připadá každoročně na 22. května.

Termín biologická rozmanitost (biodiverzita) označuje různorodost organismů a jejich ekosystémů, které tvoří život na naší planetě. Důvodů pro ochranu biodiverzity je celá řada. Mohou být ekonomické, ekologické i estetické, přičemž každý zahrnuje mnohotvárnost života ve všech jeho formách. Za tímto účelem byla mnoha státy přijata Úmluva o biologické rozmanitosti (Convention on Biological Diversity, CBD).

Dne 20. prosince 2000 přijalo Valné shromáždění OSN rozhodnutí, že 22. květen bude na celém světě připomínán jako Mezinárodní den biologické rozmanitosti, a to na památku podepsání textu Úmluvy o biologické rozmanitosti z 22. května 1992 v Nairobi. Dříve byl tento den slaven 29. prosince, což je datum, kdy Úmluva o biologické rozmanitosti vstoupila v platnost (1993). Změna data byla provedena z velké části také proto, že pro mnoho zemí bylo obtížné plánovat a provádět vhodné oslavy k datu 29. prosince.

Úmluva o biologické rozmanitosti patří k nejvýznamnějším mezinárodním úmluvám v oblasti životního prostředí. Česká republika ji podepsala v červnu 1993 a v platnost vstoupila 3. března 1994. Jejím plněním je pověřeno Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství ČR. V roce 1997 byl zřízen Český výbor pro Úmluvu o biologické rozmanitosti. Jedním z jeho úkolů je šíření znalostí nejen o cílech Úmluvy, ale i záměrech dalších mezinárodních a regionálních iniciativ.

ÚMLUVA SI KLADĚ TŘI ZÁKLADNÍ CÍLE:

- ochranu biologické rozmanitosti všech živých organismů a systémů, kterých jsou tyto organismy součástí,
- rozvoj národních strategií ochrany a udržitelného využití biologické rozmanitosti,
- spravedlivé a rovnocenné rozdělování přínosů plynoucích z genetických zdrojů.

V České republice existuje přibližně 43 000 živočišných druhů. Ačkoli tempo jejich ubývání není tak dramatické jako jinde ve světě, jsme přesto každý rok chudší o některé z nich. Nejčastější příčinou mizení živočichů a rostlin jsou změny, které zasahují přírodní stanoviště, a to zejména vinou člověka.

Uvádí se, že na světě jsou popsány téměř dva miliony živočišných druhů, což je pouze zlomek celkového počtu. Podle některých odhadů jich na Zemi žije deset milionů, podle jiných až sto. Během jedné hodiny však jeden živočišný druh ze světa zmizí. Mnohé jsou tak nenávratně ztraceny ještě dřív, než je vůbec stačíme poznat.

STRÁNKA DĚJEPISU

Rubriku připravují pro čtenáře Jeseníčku
Milan Ondič a Roman Jaroš z deváté třídy.

Terezín

Dne 10. ledna 1780 oznámil polní zbrojmistr Karel Pellegrini Zemskému ženijnímu ředitelství v Praze, že se císař Josef II. rozhodl na obranu proti pruskému nebezpečí postavit pevnost v prostoru vesnic Německé Kopisty a Travčice na řece Ohři. Pevnost pak byla na počest královny a císařovny Marie Terezie pojmenována Terezín. V létě téhož roku započaly zemní práce na úpravách stavební plochy a regulaci řeky Ohře. 10. října 1780 zavítal do prostoru budoucí pevnosti císař Josef II., aby zde položil základní kámen.

Podle myšlenek a návrhů francouzské inženýrské školy v Mezières vyrostla na místě v průběhu jedenácti let nejdokonalejší pevnost 18. století. Celý komplex se skládal ze tří částí: hlavní pevnosti, malé pevnosti a z dolního a horního retranchementu¹ mezi Novou a Starou Ohří o celkové rozloze pozemků 398 hektarů.

Protáhlý osmiúhelník s osmi pětibokými bastiony² a stejným počtem kurtin³, tvořil vnitřní linii opevnění hlavní pevnosti. Kolem této linie byl hlavní příkop, který bylo možné v případě potřeby celý, nebo jen z části, zaplavovat pomocí stavidel. Základ vnějšího obranného kruhu pak tvořila "krytá cesta", vzniklá ze zemního náspu podél celého obvodu vnější zdi hlavního příkopu. Místa, která nebyla chráněna přímo vodou, byla pod zemí protkána sítí naslouchacích a minových chodeb, vybíhajících kolmo z hlavní galerie do vzdálenosti až 80 metrů od kontreskarpy⁴.

Malá pevnost měla tvar nepravidelného obdélníku se čtyřmi bastiony. Vnitřní val chránily v jižní části v hlavním příkopu kleště a vysunutý ravelin⁵ pro dělostřelecká palebná postavení. Vnější val, stejně jako u hlavní pevnosti, chránila krytá cesta s příčnými traverzami⁶.

Nejméně opevněným místem pevnosti byl horní a dolní retranchement. Hradby tvořily v podstatě jen hliněné valy s vodním příkopem z vnější strany, vyzděným do výšky 2,6 metru. Na vnější straně příkopu dolního retranchementu byla krytá cesta. Odtud vedla dvoukaponiera⁷ k severnímu šípu, postavenému až v roce 1813. Prostor obou retranchementů sloužil výhradně k vojenským účelům. Počítalo se s jeho využitím pro vojsko v době válečných tažení a v případě nutnosti mohl být zaplaven vodou. Pevnost byla uzavřeným celkem a spojení s okolním světem umožňovalo šest bran s padacími mosty.

¹ **Retranchementy** jsou pevnostní prvky, které byly využívány převážně jako ubytovací prostory a sklady. V pevnosti Terezín jsou retranchementy vystavěny jako zděné budovy s hliněným valem na vrcholu stavby.

² **Bastion** je část opevnění vystupující mimo samotnou hradbu, na níž se koncentrují střelci a děla.

³ **Kurtina** je část hradby mezi střeleckými stanovišti – nejčastěji věžemi, baštami či bastiony.

⁴ **Kontreskarpa** je vnější strana příkopu.

⁵ **Ravelin** je samostatná, trojúhelníková nebo pětiúhelníková pevnůstka v hradebním příkopu, která mezi bastiony, kurtinami a krytou cestou tvoří tzv. střední obrannou linii.

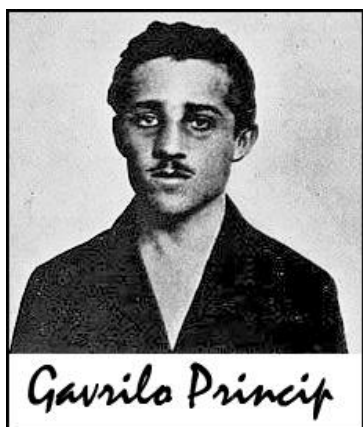
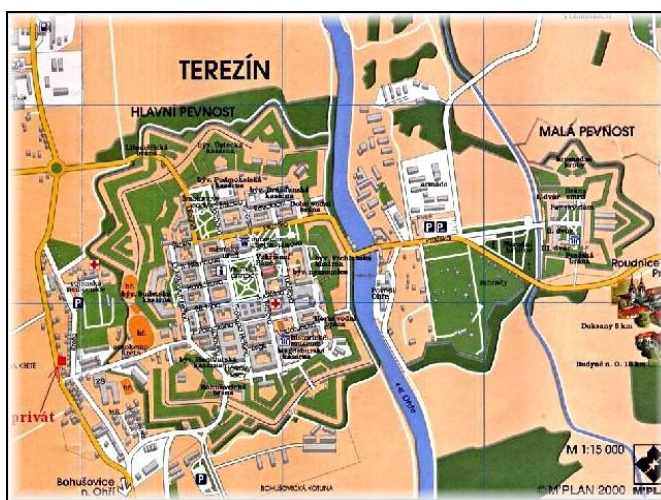
⁶ **Traverza** je příčná zděná výztuha chránící prostor proti boční palbě a střepinám granátů.

⁷ **Kaponiery** a **dvoukaponiery** jsou kryté cesty napříč příkopem, které zajišťovaly chráněný přesun mezi obrannými pásmy.

Posádku pevnosti mělo v době míru tvořit 5 655 mužů a v případě války mohl být tento počet zdvojnásoben. Ve všech pevnostních prvcích se nacházelo 153 skladů střelného prachu, která mohla pojmout až 1 420 tun prachu. V Kavalíru II byl sklad potravin a pekárna. K dispozici byly zásoby sena a krmiva pro 6 500 koní. Všechny materiály měly umožnit výživu posádky pevnosti a polní armády o 60 tisících mužů po dobu 3,5 měsíce.

Císařským výnosem z roku 1782 byl Terezín udělen statut svobodného královského města. Vojenská správa usídlila ve městě především civilní řemeslníky, nezbytně nutné pro údržbu pevnosti a život posádky. Vlastní civilní správa byla v Terezíně zřízena až v roce 1830. Výstavba města včetně civilních budov probíhala podle předem zpracovaného urbanistického plánu, který stanovil šachovnicovou koncepci ulic s centrálním náměstím s kostelem. Velké plochy pevnosti byly určeny pro posádkové budovy. Z bezpečnostních a taktických důvodů, nesměly být domy příliš vysoké. Proto lze v Terezíně nalézt pouze jedno, maximálně dvoupatrové budovy s výškou do 14 metrů, jejichž přízemí jsou opatřena půlkruhovou odolnou klenbou. Z předpolí tak lze spatřit v pevnosti pouze střechy několika budov, mezi nimiž dominuje věž posádkového kostela Vzkříšení Páně.

Pevnost ale nikdy nesplnila své původní poslání. Vypuknutím revoluce ve Francii ustoupily koncem 18. století spory mezi Rakouskem a Pruskem do pozadí. Přesto byla pevnost s ohledem na případnou hrozbu francouzského vpádu udržována v obranyschopném stavu. Napoleonova vojska však k Terezínu nepřitáhla. Po potlačení revolučního hnutí v letech 1848 - 1849 se rozpory mezi Berlínem a Vídní obnovily a kulminovaly válečným konfliktem v roce 1866. Obležení se pevnost ale nedočkala. Pruská vojska ji obešla a v jejím okolí se odehrálo jen několik nevýznamných šarvátek. V roce 1879 byla mezi Německem a Rakouskem podepsána dvojspolková dohoda a devět let poté byla císařským výnosem pevnostní funkce Terezína definitivně ukončena. Od poloviny 19. století sloužily chodby terezínské pevnosti jako vězení pro mnohé revolucionáře. V Terezíně zemřel i sarajevský

Gavrilo Princip

atentátník Gavrilo Princip. V roce 1918 byli do cel uvrženi zajatí účastníci rumburské vzpoury, které osvobodily až říjnové události.

10. června 1940 převzalo terezínskou malou pevnost pražské gestapo, aby v ní zřídilo policejní věznici. Již druhý den sem byli dopraveni první vězňové, kteří začali pracovat na výstavbě věznice. Úměrně k tomu, jak stoupal počet vězňů, se během okupace nepřetržitě pokračovalo v budování nových objektů a zařízení. V říjnu 1941 byl Terezín vybrán jako místo vhodné ke zřízení sběrného tábora - židovského ghetta. V létě roku 1942 již přestávají stačit kapacity kasárenských budov a české civilní obyvatelstvo je přinuceno se vystěhovat. Terezín se stal přestupní stanicí na cestě do vyhlazovacích táborů a do konce okupace jím prošlo na 160 tisíc lidí. Město osvobodila v noci z 8. na 9. května 1945 třetí gardová tanková armáda generálplukovníka Rybalka, která Terezínem projížděla ku Praze

Roman Jaroš

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

**ŘEŠENÍ HÁDANKY Z ČÍSLA
17 / 2014 - 2015:**

1. - JASNOVIDEC

Kdyby jasnovidec Schrahnnovou neznal, nemohl by vědět, jak se píše její neobvyklé příjmení.

1) JEDINÝ PŘÍTEL

Pan Fridge přišel za inspektorem Pernerem a mimo jiné mu řekl: „Martin Hofman se poslední dobou necítil ve své kůži. Ani se mu nedivím. Utekla mu manželka a dcera mu zemřela na rakovinu. Rozhodl se jet se mnou do hor. Ta chata je asi tisíc a půl metru nad mořem a byli jsme tam čtyři dny. Moc se mu tam líbilo, ale smůla ho neopustila. Hned první den při výletu na nejbližší vrchol si pochroumal ruku, dlaň měl celou sedřenou. Ošetřil jsem mu ji, protože jsem pět let pracoval v jedné nemocnici blízko města. Teď se živím jako fotograf. Mám tady jeho poslední fotku, tu jsem pořídil včera odpoledne. A dnes ráno jsem ho našel. V jeho pokoji ležel dopis, ve kterém vše odkazuje mně jako jedinému člověku, který mu kdy rozuměl. A loučil se se mnou navždy. Raději jsem přišel za vámi.“

„Mohli byste mi ukázat tu fotku a dopis?“ zeptal se inspektor Perner.

„Samozřejmě, tady to je,“ řekl Fridge a podal ty věci Pernerovi.

Perner si přečetl dopis, ve kterém bylo úhledně nasáno, že Martin přenechává všechno, co má, panu Fridgeovi, svému jedinému příteli, který mu rozumí.

Na fotce seděl muž s nuceným úsměvem. Celou levou dlaň měl v obvazu až po konečky prstů. Na hlavě měl sportovní klobouček a oblečen byl v tmavém saku a šedých kalhotách. Na pravé straně saka měl kapsičku s kapesníčkem.

„Pan Hofman byl levák?“ zeptal se inspektor.

„Ne, to ne.“

„V tom případě vás zatýkám pro podezření z vraždy!“

Jaký měl inspektor důvod k této domněnce?

Čerpáno z knihy **Kriminální případy pro detektivy začátečníky** od autorské dvojice Luděk Brožek a Jan Drahorád.

2) SILUETY →

SOUTĚŽNÍ KUPON JESENÍČKU	
JMÉNO	
TŘÍDA	

Všechny obrázky znázorňují, že bude polojasno. Najdeš ale pro každý z obrázků jeho siluetu?

